

Referat despre Mihai Eminescu – poet national si universal

Mihai Eminescu este in literatura romana poetul nepereche a carui opera invinge timpul, dupa cum afirma George Calinescu. El este cel mai mare poet national, care exprima cel mai bine si cel mai complet spiritualitatea romaneasca.

Eminescu a fost o personalitate coplesitoare, care i-a impresionat pe contemporani prin inteligenta, memorie, curiozitate intelectuala, cultura de nivel european si farmecul limbajului. Scrisul era viata lui: omul cel mai silitor, vesnic citind, meditand, scriind poet in toata puterea cuvantului, dupa cum afirma Titu Maiorescu.

Primul, care a intuit marele efect modelator al creatiei eminesciene a fost Titu Maiorescu: Eminescu a facut ca toata poezia acestui secol sa evolueze sub auspiciile geniului sau, iar forma infaptuita de el a limbii nationale sa devina punctul de plecare pentru intreaga dezvoltare ulterioara a vesmantului si cugetarii romanesti.

Eminescu nu era un romantic contemplativ si abstras, pierdut intr-o visare lirica, ci un om al timpului sau, preocupat de destinul si de buna existenta a poporului roman, analizand cu simt critic societatea contemporana, institutiile acestuia. El a fost un artist-cetatean, ganditor si pedagog al neamului sau.

Conceptia estetica a lui Eminescu este modelata de poetica romantica pasoptista si de filozofia a geniului, care traieste intr-o societate mediocra, incapabila sa inteleaga si sa promoveze valorile:

Privitor ca la teatru

Tu in lume sa te-nchipui:

Joace unul si pe patru,

Totusi tu ghici-vei chipu-i,

si de plange, de se cearta,

Tu in colt petreci in tine

si-n-telegi din a lor arta

Ce e rau si ce e bine

(Glossa).

Credinta adanca a lui era ca numai arta asigura nemurirea omului:

Numai poetul

Ca pasari ce zboara

Deasupra valurilor,

Trece peste nemarginirea timpului

(Numai poetul).

Dumitru Popovici considera, ca Eminescu este un Hyperion condamnat sa ramana in societate si sa-si determine pozitia in complexul raporturilor sociale.

Ca poet, Eminescu s-a situat in categoria romanticilor

Nu ma-ncantati nici cu clasici

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Nici cu stil curat si antic-

Toate-mi sunt deopotriva

Eu raman ce-am fost: romantic

(Eu nu cred nici in lehova)

in creatia lui exista si o componenta clasica, reliefata prin: pretuirea artei antice, promovarea idealurilor de bine, frumos, adevar, aspiratia spre perfectiune si echilibru, stilul armonios, clar, ironia detasata:

Nu spera cand vezi misei

La izbanda facand punte,

Te-ar intrece nataraii,

De ai fi cu stea in frunte

(Glossa).

Opera poetica a lui Eminescu reprezinta o innoire profunda a liricii romanesti.

Limbajul poetic eminescian este caracterizat prin prosopetice si naturalete, pentru ca Eminescu a considerat limba veche ca temelie pentru toate noile ei infatisari. El a intuit ca limbajul poetic trebuie sa porneasca de la operele folclorice si de la texte vechi, care conserva formele cele mai rezistente de limba. in poezia lui Eminescu putem gasi:

- versuri de origine folclorica: Te-am ruga, mari, ruga

Sa-mi trimiti prin cineva

Ce-i mai mandru-n valea Ta:

Codrul cu poienile,

Ochii cu sprancenele;

Ca si eu trimite-voi

Ce-i mai mandru pe la noi

(Scrisoarea III)

- versuri cu arome arhaice de stil cronicar:

imparati pe care lumea nu putea sa mai incapa

Au venit si-n tara noastra de-au cerut pamant si apa

Cum venira se facura toti o apa si-un pamant

(Scrisoarea III).

Dar poetul isi alterneaza mijloacele printr-o expresie intelectualizata (Tudor Vianu):

ei au doar stele cu noroc

si prigoniri de soarte

precum Atlas in vechime sprijinea cerul pe umar

asa el sprijina lumea si vecia intr-un numar

In poezii coexista diferite tipuri de versificatie, de la versul clasic la expresia indrazneata a versului liber.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Poezia eminesciana este incarcat de sensibilitate continand si puterea evocatoare a limbii romane si este construit pe un fond de armonie muzicala. Tudor Vianu sustine, ca Eminescu n-a trebuit sa se lupte cu limba, asa cum au facut unii din emulii sai de mai tarziu. I-a fost de ajuns sa se aseze in curentul limbii si sa-si inalte panzele in directia in care sufla duhul ei.

Poetul se inspira din mai multe surse. Poezia lui este de inspiratie istorica, sociala, mitologica, folclorica; poezia iubirii, a naturii.

Mihai Eminescu isi construiesc universul sau poetic in jurul catorva teme si motive esentiale, ca: timpul, cosmicul, istoria, natura si dragostea.

Tema cosmicului are o mare valoare prin prezentarea relatiei dintre om si univers, care se prezinta sub trei infatisari poetice: cosmogonica, sarcastica si elegiaca. Adeseori intalnim si motivul vanitas vanitatum prin care Eminescu subliniaza caracterul trecator al vietii omenesti :

Avem clipa, avem raza, care tot mai tine inca
(Srisoarea I).

Relatia dintre om si univers este foarte bine reprezentata in capodopera creatiei eminesciene: poemul Luceafarul. In acest poem intalnim si supratema timpului, tema naturii si a dragostei. Luceafarul reprezinta un moment de maxima elevatie a lirismului eminescian; este o admirabila sinteza a temelor si motivelor, atitudinilor poetice eminesciene. Opozitia terestru-cosmic este marcata si stilistic: Luceafarul vorbeste de sfera mea, reia-mi al nemuririi nimb, de greul negrei vesnicii, definindu-si astfel conditia superioara; in contrast, Catalin vorbeste folosind o exprimare familiara: ti-as arata din bob in bob amorul, stai cu binisorul, astfel definind conditia joasa, obisnuita.

Tema timpului este o tema, care revine aproape in toate poeziile lui Eminescu. Prin folosirea temei timpului poetul exprima caracterul trecator al vietii, dar si legatura sa cu trecut (Trecut-au anii).

Poeziile de inspiratie istorica sunt foarte cunoscute (Memento mori, Epigonii, scrisorile, etc.). In evocarea istoriei atitudinea poetica a lui Eminescu apare sub doua aspecte: unul elegiac si altul satiric.

Viziunea elegiaca e predominata in acele creatii in care panorama civilizatiei creeaza un sentiment al zadarniciei, determinat de ideea ca nimic nu e statornic in timp (ideea fortuna labilis). Un astfel de poem este Memento Mori: Toate au trecut pe lume, numai raul a ramas./ O, acele uriase, insa mute piramide/ Cari stau ca veacuri negre in pustiuri impietrite, care este menit sa ilustreze teoria a unui rau care preexista in lume. Aceasta idee se repeta in imparat si proletar: formele se schimba, dar raul a ramas.

Viziunea satirica atinge toate laturile existentei sociale: impostura (Epigonii), injosirea dragostei (Srisoarea IV, Srisoarea V), coruptia, demagogia, formalismul, imitatiea snoaba.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Ca la toti marii poeti romantici, dragostea se afla intr-o permanenta consonanta cu natura in lirica erotica eminesciana. Prin Eminescu lirica erotica pierde elementele conventionale (dureri exagerate, accente lautaresti) pentru a deveni expresia a unor sentimente profunde. Poetul a pus iubirea sub semnul nestatorniciei, de aici rezulta melancolia, nota meditativa, chiar filozofica a liricii erotice eminesciene. imbinarea sentimentului iubirii cu al naturii este prezenta in toate poeziile erotice ale poetului.

In lirica erotica eminesciana putem deosebi doua etape distincte: in poeziile de tinerete poetul crede in iubire, in posibilitatea omului de a se implini prin iubire; poetul selecteaza din natura acele elemente, care sugereaza eternitatea, frumusetea; sentimentele poetului sunt de bucurie, fericire :
Vom visa un vis ferice,
ingana-ne-vor c-un cant
Singuratece izvoare,
Blanda batere de vant
(Dorinta).

Dupa 1877 se constata o schimbare in lirica erotica eminesciana: poetul nu mai crede in iubire, in posibilitatea fericirii; natura este prezenta prin elemente, care sugereaza nestatornicia, trecerea.
Starea sufleteasca a poetului este de dezamagire, disperare:
Vezi, randunelele se duc,
Se scutur frunzele de nuc,
S-aseaza bruma peste vii
De ce nu-mi vii, de ce nu-mi vii ?
(De ce nu-mi vii).

George Calinescu sustine ca Eminescu e un mare erotic prin gravitate. Asa cum iubeste el, poporul nu iubeste decat o singura data, la varsta infloririi vietii barbatesti si a nubilitatii. La Eminescu putem vorbi de o dragoste de pasari albe care strabat eternitatea si se-ntalnesc din zbor in dreptul unei stele (Tudor Arghezi).

Poeziile lui Eminescu dovedesc patriotismul si faptul ca poetul este (si) un poet national:
Vis de razbunare negru ca mormantul
Spada ta de sange dusman fumegand,
si deasupra idrei fluture cu vantul
Visul tau de glorii falnic triumfand,
Spuna lumii large steaguri tricolore,
Spuna ce-i poporul mare, ramanesc,
Cand s-aprinde sacru candida-i valtoare,
Dulce Romania, asta ti-o doresc
(Ce-ti doresc eu tie, dulce Romania).

Dar el este si un mare poet universal, prin romantismul sau (dar nu numai prin aceasta); pentru ca

poeziile sale contin idei care sunt familiare tuturor oamenilor care le citesc.

Opera lui Eminescu, poet al visului cosmic si mitologic, isi are locul propriu nu numai in literatura romana, ci si in cea universala. Generatiile in succesiunea lor isi transmit ca pe o datorie sacra convingerea, ca Eminescu este cel mai mare poet national. Referindu-se la valoarea creatiei eminesciene - din punctul de vedere a relatiei natioanal - universal - George Calinescu afirma: fiind foarte roman, Eminescu este un mare poet universal.